

Domorodna Skupnost Zedinjenih
Slovenskih Dežel - DSZSD

Dežela Beneška Slovenija

Ime Beneška Slovenija ima svojo zgodovinsko upravičenost že iz davne srednjeveške dobe. Pridevnik beneška je bil tej Sloveniji dodan zaradi stoletja trajajoče politične pripadnosti pod Benetke – od leta 1420 do leta 1797, oziroma zaradi povezanosti z republiko, ki je po Benetkah dobila ime.

Že v srednjem veku je bila Beneška Slovenija gosto naseljena s Slovenci. Od 13. stoletja imamo zanjo ohranjene zgodovinske vire v večjem obsegu. V njih so omenjene skoraj vse vasi dolin in pobočij ob zgornji Nadiži in zgornjem Teru, na desni strani Idrije in ob pritokih teh rek. Od takrat naprej se v zgodovinskih virih pojavlja pristavek, da leže »med Slovenci«, da so tamkajšnji prebivalci Slovenci, za deželo pa je prišlo v navado ime Slovenija.

Je pa imela Beneška Slovenija ves čas svoje povezanosti z Beneško republiko povsem samostojen položaj in viri jo imenujejo tudi državico zase. Beneška vlada je tamkajšnjim Slovincem glede sodstva, uprave in obrambe pustila popolno samoupravo. Na povsem izviren slovenski ljudovladni način so tamkajšnji prebivalci na ljudskih zborih – večah – urejali svoje zadeve. Najprej v okviru krajevnih sosedenj, potem pa še na širših večah dveh dekanij ali tako imenovanih bank: Landarski in Mjerski s 36. sošeskami ali sosednjami.

Vsaj enkrat, po potrebi pa tudi večkrat na leto, so sklicali skupno več predstojnikov vseh slovenskih sosednj. Predstavniki Beneške Slovenije niso bili nikdar udeleženi v srednjeveškem stanovskem zastopstvu Furlanije, imenovanem furlanski parlament. Beneške Slovenije namreč sploh niso šteli k »Furlanski domovini« (»Patria del Friuli«), marveč so jo imeli za posebno državno enoto. To samostojno deželo, ne le da viri stalno imenujejo Slovenija/Schiavonia, marveč jo tudi vseskozi ločijo in razlikujejo od Furlanije.

Državo Beneških Slovencev so odpravili Napoleonovi Francozi, ko so leta 1805 premagali Avstrijo in ji odvzeli Beneško. Z odlokom z dne 11. velikega srpana 1806 so odposlali nekega Giovanni Battisto Cudicio z nalogo: »dopošljemo vas, da odpravite in razpustite takoj vse soseske navedenih krajev in da takoj ustanovite občinske svete po individualnih seznamih, ki so priloženi.« Kljub temu so Francozi vendarle imeli toliko ozira, da so imeli Beneško Slovenijo skoraj kot kanton zase in so bili vladni delegat, policijski komisar, mirovni sodnik in vsi predstavitelji uprave Slovenci.

Beneška Slovenija je po Napoleonovem porazu in po dunajskem miru zopet pripadla Avstriji. Z odlokom z dne 4. malega travna 1816 je Avstrija dokončno zatrla vseh 36 svobodnih sosesk Beneške Slovenije.

Iz tamkajšnjega slovenskega prebivalstva ustvarila okraj, imenovan San Pietro degli Slavi oziroma Špeter Slovenov.

Vsako zborovanje ljudovladnih sosedenj je avstrijska vlada preprečila. Še dolgo pa so se shajali občinski možje na posvetovanjih ter so reševali domače stvari sporazumno. To svobodno stremljenje je segalo tudi preko tedanje Beneške meje v Kobariški Kot, zlasti v občine Breginj, Sedlo in Kred nad Kobaridom.

Leta 1866 je Beneška Slovenija pripadla Italiji, ki je uničila še tiste ostanke

Slovske ljudovlade, ki so se ohranili po Napoleonovi zasedbi in zatem še terorju Avstrije. Vsekakor ima Beneška Slovenija poseben pomen za slovenski narod, saj se je prav v tej slovenski deželi najdlje ohranila izvirna Slovenska ljudovlada.

Del Beneške Slovenije, ki danes pripada Republiki Sloveniji, je sestavljen iz vaških skupnosti v Breginjskem kotu: Breginj, Borjana, Stanovišče, Podbela, Homec, Sedlo, Logje, Robidišče ter med Kolovratom in Matajurjem: Livek, Golobi, Šturmi, Plohi, Perati, Avsa, Piki, Jevšček in Livške Ravne.

Severno od Beneške Slovenije, pod Kaninom leži Rezija, ki se ji večkrat prišteva prav zaradi prisotnosti slovensko govorečega prebivalstva.

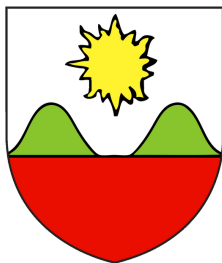

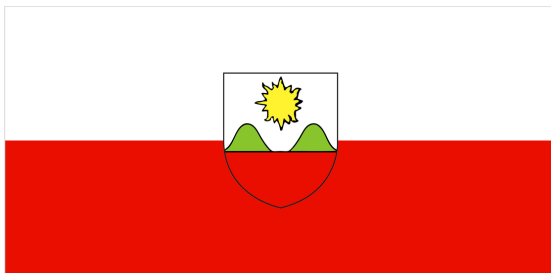
Grb in zastava Dežele Beneška Slovenija

Beneška Slovenija ima tudi svoj deželni grb, ki so ga odkrili v rokopisu Vincenza Jacopija (1672 – 1726), in ga hrani knjižnica v Vidmu. V zgornjem delu grba sta upodobljeni dve gori Beneške Slovenije in sijoče sonce, rdeča barva v spodnjem delu grba pa predstavlja polja oziroma beneško ravnico.

Zastava Beneške Slovenije je dvobarvna belo-rdeča zastava. Barvi izvirata iz grba Beneške Slovenije, ki je upodobljen na sredini zastave.

Grb Dežele Beneška Slovenija

Zastava Beneške Slovenije

Mlinska ulica [22], [2000] Maribor,
Dežela Štajerska

info@domorodnaskupnost.si

041 573 663

www.domorodnaskupnost.si

